

Вступ	2
З історії дитячих закладів в Україні	2
Дошкільна освіта в Україні та за кордоном	3
Незвичайні дитячі садки	15
Український парад дитячих садків	26
Методики раннього розвитку дітей:	34
Методика Марії Монтессорі	34
Педагогічні технології Миколи Зайцева	36
Технології раннього навчання Глена Домана	37
Методика Масару Ібука	39
Методика Нікітіних	40
Методика Сесіль Лупан	42
Методика Олени Данилової	42
Вальдорфська педагогіка	43
Методика музичного виховання дітей Карла Орфа	44
Методика Шинічі Сузукі	45
Методика Джекі Сілберг	46
Методика Леоніда Береславського	47
Методика Золтана Д'єнешша	48
Список використаних Інтернет-джерел	49

Першим у світі обґрунтував систему освіти і виховання молодого покоління Платон.

Мета виховання, на його думку, – формування «і тіла, і душі найпрекраснішим». Він обстоював державне, суспільне виховання дітей і першим дійшов висновку про необхідність відкриття державних дошкільних закладів. Відповідно до запропонованої ним системи виховання діти від трьох до шести років здобувають виховання «на майданчиках» при храмах, де жінки-вихователі, призначені державою, розвивають їх через ігри, казки, пісні, бесіди тощо.

Слово «педагог» у Стародавній Греції означало дослівно «провідник дитини». Так називали не вчителів, а рабів, які відводили дитину до школи і забирали назад. Зазвичай, у педагоги вибирали рабів, не придатних ні для якої іншої роботи, але тих, які були вірними домівці.

З історії дитячих закладів в Україні

Перші дошкільні заклади виникли в Україні тільки в XIX столітті. Є відомості, що в Полтаві в 1839 році було відкрито притулок, куди приймали дітей безоплатно від 3 років. У цьому притулку діти перебували влітку із 7 години ранку до 21 години, а взимку із 7 до 20 години.

Перший дитячий садок у Києві відкрили 1 вересня 1871 року сестри Ліндфорси – Марія і Софія (пізніше, за чоловіком, Русова – видатна українська діячка в освітній справі). У ньому виховували дітей з українських інтелігентних родин, і вважали його водночас осередком національної культури України.

Метою діяльності дитячих садків була боротьба з бездоглядністю дітей. Існували заклади двох типів: платні – для заможних верств населення, безплатні – для бездоглядних дітей з бідних сімей, які повністю чи частково утримувалися на кошти товариств та організацій.

У Західній Україні питання про організацію дошкільного виховання вперше порушила Н.Кобринська на жіночому вічі у Стрию 1891 року. Того ж року з ініціативи священика Кирила Селецького в селі Жужілі Сокальського повіту було організовано перший на Галичині дитячий садок. У 1902 році відкрило перші дитячі садки у Львові. З того часу і почало розвиватися в Галичині дошкільне виховання.

У 90 роках XIX століття в Україні земства почали створювати дитячі ясла (захоронки). Спочатку ці установи відкривались переважно на час літніх робіт, а згодом вони стали працювати протягом року.

Наприклад, Полтавське губерніальне земство відкрило дитячі ясла у 1897 році. Проте, якщо порівнювати інтенсивність земського руху, спрямованого на відкриття шкіл, із рухом, спрямованим на відкриття установ дошкільного виховання, то зразу видно епізодичність і значно меншу ефективність діяльності земств у царині дошкільного виховання. Через те що організація діяльності та робота земських дитячих установ регламентувалась постановами волосних, повітових та губернських земських зібрань, недооцінювалось значення виховання дітей дошкільного віку.

Після революції (жовтень 1917 року) новий уряд розгорнув широку діяльність щодо створення державної системи дошкільного виховання.

Великий внесок у розвиток дошкільного виховання на той час зробила С. Русова, яка очолювала відділ дошкільного виховання та позашкільної освіти і впроваджувала в життя лінію українізації народної освіти.

При активному сприянні держави до кінця 1921 року основним типом дошкільних закладів став дитячий садок з безперервною річною роботою і перебуванням у ньому дітей, залежно від умов роботи матерів, протягом 7, 9 та 12 годин. Значна частина дитячих садків утримувалася на кошти держави, і лише окрема – на кошти підприємств та господарських організацій. Крім дитячих садків, існували інші форми суспільного дошкільного виховання: дитячі літні та зимові майданчики, дошкільні групи, вечірні дитячі кімнати при пунктах ліквідації безграмотності в клубах. Створювалися дитячі садки і дитячі сезонні майданчики в селах, що мали надалі значний розвиток.

Проте історія дошкільної освіти – це теми інших досліджень. Нас цікавить, що маємо сьогодні і що з нього проросте завтра.

Дошкільна освіта в Україні та за кордоном

У багатьох країнах світу дошкільна освіта є первинною ланкою єдиної системи виховання і навчання. Нею опікуються місцеві органи влади, промислові та сільськогосподарські підприємства, релігійні та громадські організації, приватні особи. Як правило, у більшості країн функціонують стаціонарні та сезонні ясла, садки з різною тривалістю роботи, дошкільні відділення при початкових класах, материнські школи, майданчики. Виховна робота, метою якої є гармонійний розвиток дітей, формування навичок життя в суспільстві, здійснюється відповідно до програм виховання та навчання. У всіх країнах існують системи підготовки педагогічних працівників (курси, середні спеціальні, вищі навчальні заклади). Кожна національна система дошкільної освіти має свої особливості та власний передовий досвід.

Україна

Важливе місце в системі безперервної освіти в Україні належить дошкільній освіті.

Питання функціонування дошкільних навчальних закладів урегульовано Законом України «Про дошкільну освіту», Положенням про дошкільний навчальний заклад.

Відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» вимоги до рівня розвиненості, вихованості, навченості дітей дошкільного віку визначаються Базовим компонентом дошкільної освіти України (державним освітнім стандартом) і реалізуються програмами, рекомендованими або схваленими Міністерством освіти і науки України в установленому порядку. Зокрема, із запровадженням в Україні обов'язкової дошкільної освіти дітей п'ятирічного віку розроблено та затверджено програму розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт».

Найбільш поширеними формами дошкільної освіти є:

- державні та приватні дошкільні навчальні заклади;
- групи короткотривалого перебування;
- групи при загальноосвітніх навчальних закладах;
- охоплення соціально-педагогічним патронатом тощо.

В Україні розвиваються дошкільні навчальні заклади різних типів. На сьогодні реальністю є їх варіативність залежно від форм власності, контингенту дітей, режиму їх перебування (від 3 до 12 годин або цілодобове), застосування тих чи інших педагогічних підходів до змісту та методів виховання. Розширюється мережа дошкільних навчальних закладів (груп) компенсуючого типу, у яких безкоштовно виховуються і проходять лікування хворі діти і діти з вадами психофізичного розвитку, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку. Одночасно з отриманням дошкільної освіти вони проходять комплекс лікувально-реабілітаційних заходів.

Діти отримують у дитячому садку три-п'ятиразове харчування згідно з відповідною Інструкцією та примірним двотижневим меню, з урахуванням затверджених Постановою Кабінету Міністрів України норм харчування дітей у навчальних закладах.

Діти в дитячому садку перебувають до 6 (7) років.

Республіка Білорусь

Дошкільна освіта в Білорусі є першим рівнем основної освіти, що закріплено в редакції Закону Республіки Білорусь «Про освіту в Республіці Білорусь» (19 березня 2002 року). Відповідно до Закону, у рамках цілісної системи освіти Республіки Білорусь дошкільний рівень покликаний забезпечити всебічний розвиток дитини.

Заклади дошкільної освіти розрізняються за типами та профілем роботи з дітьми. Для дітей до 6 років існують такі типи дошкільних установ, як ясла, ясла-садок, дитячий садок, дитячий садок-школа. За профілем вони поділяються на заклади загального призначення, з поглибленою спрямованістю, санаторні дошкільні установи, спеціальні дошкільні заклади для дітей з особливостями психофізичного розвитку, дошкільні центри розвитку дитини.

Російська Федерація

Дошкільна освіта в Росії – забезпечення інтелектуального, особистісного та фізичного розвитку дитини дошкільного віку від 2 місяців до 7 років.

Завданням дошкільної освіти є донесення до дитини базових основ культури і правил поведінки в суспільстві, а також інтелектуальне та естетичне виховання.

Дошкільна освіта здійснюється, як правило, у муніципальних або приватних закладах дошкільної освіти, закладах загальної освіти (предшкола), установах додаткової освіти дітей (центри та об'єднання раннього розвитку дитини), але може здійснюватися і в будинках сім'ї. На сьогодні в Росії підготовка батьків до азів сімейного дошкільного виховання стає одним із важливих завдань молодіжної сімейної політики.

Сучасна дошкільна освіта орієнтована на розвиток особистісних якостей дитини. Перебування в колективі однопілітків дозволяє дитині навчитися спілкуватися, відстоювати свою думку і свої інтереси, а також урахувати інтереси і думку оточуючих. У дітей формується уявлення про соціальний устрій засобами рольової гри.

Сьогодні цілі дошкільної освіти полягають у розвитку п'яти основних особистісних потенціалів: пізнавального, комунікативного, естетичного (художнього), ціннісного (морального) і фізичного.

Болгарія

Систему суспільного дошкільного виховання в Болгарії було сформовано після Другої світової війни. До неї належать дитячі садки (повного дня, цілорічні, сезонні, цілодобові), ясла, ясла-садки з денним і напівденним перебуванням дітей (садки при школах). Дошкільні заклади відвідують майже всі діти. Існує державна програма виховання дітей дошкільного віку. Значну увагу в дошкільних закладах зосереджують на фізичному вихованні (спортивні свята, навчання плаванню, загартування).

Для системи суспільного дошкільного виховання Болгарії характерні:

- широка мережа дошкільних закладів, наявність спеціальних норм їх проектування і будівництва;
- державний характер системи дошкільного виховання і підготовки педагогічних кадрів;
- визнання дошкільного виховання частиною системи народної освіти, її первинною ланкою;
- державна програма виховання дітей у дошкільних закладах.

На сучасному етапі триває реформування суспільного дошкільного виховання, як і всієї системи народної освіти.

Великобританія

У Великобританії заклади суспільного догляду дітей з небагатих сімей трансформувалися в сучасні типи дошкільних закладів, що забезпечують диференційований підхід до виховання дітей.

Дошкільних закладів у країні недостатньо для охоплення доглядом усіх дітей до вступу до школи, навчання в якій починається з 5 років. Основними їх типами є муніципальні та приватні денні ясла, ясельні школи, ясельні класи, ігрові групи, клуби матері і дитини, групи «можливостей». За змістом роботи їх можна об'єднати в три групи:

- денні ясла, що забезпечують догляд за дітьми;
- ясельні класи і школи, що працюють як заклади інтелектуального розвитку дітей, підготовки їх до школи;
- ігрові групи, клуби матері та дитини, групи «можливостей».

Муніципальні денні ясла відкривають місцеві органи влади для дітей віком від кількох місяців до 4-5 років. Працюють вони протягом року з 8 до 18 години. Призначені для виховання дітей батьків з невисоким рівнем доходів.

Приватні денні ясла створюють різні приватні особи, організації, благодійні товариства, релігійні організації тощо. До них належать церковно-общинні денні ясла; ясла, що відкривають для дітей своїх працівників фабрики, компанії, корпорації, банки; комерційні ясла; кооперативні ясла; ясла психолого-педагогіч-

ного профілю при науково-дослідних центрах, їх метою є надання матерям, які мають малих дітей, кількох годин вільного часу на день.

У країні є багато приватних вихователів, які за бажанням батьків працюють з дітьми віком від народження до 5 років протягом усього робочого дня.

Особливо популярні безкоштовні муніципальні ясельні школи і класи для дітей 3-5 років. Переваги мають ясельні центри – своєрідні об'єднання денних і ясельних шкіл, їх небагато. При початкових школах часто організують ясельні центри, що займаються розумовим, фізичним, моральним, естетичним, трудовим розвитком дітей, формуванням їхніх індивідуальностей. Організують їх батьки. Як правило, ясельні центри забезпечують найвищий рівень всебічного виховання.

Найпоширенішим типом дошкільних закладів є ігрові групи, об'єднані в Асоціацію дошкільних ігрових груп. Фінансуються вони частково з державного бюджету, за рахунок благодійних внесків, а найбільше – батьками дітей. У них виховується до 70% дітей віком 2-3 роки. Групи налічують від 6 до 40 дітей, працюють 2-3 години від двох до п'яти днів на тиждень. Керівники ігрових груп (часто ними є матері вихованців групи) обов'язково повинні мати спеціальну психолого-педагогічну підготовку.

Лікарняні ігрові групи призначені для виховання дітей, які перебувають на лікуванні. «Групи можливостей» мають на меті виховання дітей з відхиленнями в розвитку. Працюють вони за зразком ігрових груп, однак у їх складі значно менше дітей.

Оскільки англійська система освіти передбачає отримання дозволу на прийом три-чотирирічних дітей до початкової школи, органи освіти організують підготовчі класи (групи) для п'ятирічних дітей.

Данія

Найпоширенішими типами закладів суспільного дошкільного виховання Данії є денні ясла, садки, ясла-садки, ігрові майданчики та цілодобові дошкільні заклади, призначені для виховання і лікування дітей з проблемами фізичного та психічного розвитку, надання їм психолого-педагогічної допомоги та здійснення корекції вад. Педагогічний персонал отримує трирічну підготовку із психології, фізіології, педагогіки. Кожен п'ятий працівник датських дошкільних закладів – чоловік.

У Данії знаходиться центр Міжнародної Монтессорі-асоціації.

Ізраїль

Дитячі садки в Ізраїлі перебувають на утриманні муніципалітетів, релігійних і жіночих організацій. Працюють цілорічно, за винятком невеликих канікул у серпні. Діють платні приватні садки і групи по 5-10 дітей раннього (з трьох місяців) і дошкільного віку. Відкриття приватних дитячих садків дозволяється лише фахівцям з педагогічною освітою.

Як і муніципальні, приватні дитячі садки контролюються Міністерством освіти. Усі діти обов'язково мають відвідувати старшу групу в дитячому садку, де здійснюється безкоштовна підготовка їх до школи. Вони опановують різні види художньої діяльності, слухають оповідання і казки, навчаються читати і рахувати, працюють з комп'ютером, ознайомлюються з народними традиціями.

Китай

До китайських дитячих садків, зазвичай, приймають дітей у віці 3-6 років. Нині в Китаї налічується близько 150 тис. дитячих садків, тому лише 30% дітей відповідного віку виховуються в них.

Дитячі сади розподіляються на державні і приватні. Державні дитячі садки мають багатий педагогічний і управлінський досвід, плата за навчання в них досить низька, а приватні дитячі садки сформувалися лише за останні декілька років, плата за навчання в таких закладах порівняно висока.

Групи нараховують 25–35 дітей (залежно від віку) переважно денного перебування, 5% груп дошкільних закладів – цілодобові, батьки забирають дітей лише в середу та суботу. Вихователі та їхні помічники мають бути різного віку, уміти чітко організувати поведінку дітей, не надавати багато часу на вільну діяльність, виховувати звичку до порядку, прищеплювати навички колективного життя, уникаючи покарань, виховувати працелюбність, наполегливість, відповідальність перед батьками, вихователями, однолітками, країною. Патріотичне виховання є основою навчально-виховного процесу. Значна увага приділяється розвитку музичних здібностей.

Німеччина

Традиції суспільного дошкільного виховання в Німеччині є одними з найдавніших. З 1957 року діє закон про вільне відвідування дитячих садків, 20% з яких утримує держава, 80% належать церковним общинам, профспілкам, німецькому Червоному Хресту, службі молоді, іншим благодійним товариствам. Батьки оплачують половину вартості утримання дітей, інші витрати відшкодовує власник дошкільного закладу.

У Німеччині існують різні типи дошкільних закладів.

Головні концептуальні засади виховання дітей реалізуються в дитячих садках вільного і відкритого типів. Найпоширеніший тип вільного дитячого садка – штейнерівські дитячі садки і дитячі садки Монтесорі.

Відкритий дитячий садок організовано на ситуативно-орієнтованій концепції дошкільного виховання, для якої характерні відкрите планування з участю дітей; навчання на базі реальних життєвих зв'язків; єдність гри і навчання; різновікова організація життя та діяльності; зв'язок із громадськістю; співробітництво батьків і дошкільного закладу.

Вихователь повинен бути здатним до систематичних і тривалих спостережень, аналізу результатів педагогічної діяльності, прогнозування.

Республіка Польща

Сьогодні в Польщі впроваджена та діє єдина європейська система дошкільної освіти. Це означає, що, як і раніше, у батьків є вибір, чи віддавати дитину в дитячий садок взагалі, і якщо віддавати, то на повний або скорочений день, окрім останнього року, що передує вступу до початкової школи. Більшість дитячих садків у Польщі – муніципальні. Рівень їх, тим не менш, досить високий, оскільки держава приділяє багато уваги цій сфері. Крім муніципальних, існують і громадські дитячі садки, які призначені для дітей, позбавлених батьківського тепла, а також дітей з відставанням у розвитку або з обмеженими можливостями. Приватні дитячі садки в Польщі відрізняються великою кількістю вихователів, малою наповнюваністю груп, і, звичайно ж, міцною матеріальною базою. Приватні дитячі садки відвідують діти дуже заможних громадян. Середній клас задовольняється муніципальними дитячими садками. Останній рік у дитячому садку, згідно з польськими законами, є обов'язковим для всіх без винятку, у тому числі для дітей постійних жителів – не громадян Польщі.

Сполучені Штати Америки

На розвиток американської системи дошкільного виховання вплинула реалізація програми «Хад Старт» (1965), яка передбачала збільшення асигнувань на створення дошкільних закладів (передусім для дітей з малозабезпечених сімей). Якщо у 1965 році дитячі садки відвідували 10% три-чотирирічних дітей, то у 1985 році – 40%, а п'яти-шестирічні діти були охоплені дошкільним вихованням у садках на 96%. Нині відвідування дошкільних навчальних закладів є нормою підготовки до школи.

Потреби сімей зумовили формування різноманітних типів закладів дошкільної освіти.

Кожен штат США має свої освітні стандарти, а кожен заклад працює за власною програмою.

У звичайних групах займається одна-дві дитини з проблемами розвитку. З ними працюють спеціальний педагог на основі індивідуальної програми і вихователь, чиї повноваження поширюються на всю групу. Діти з особливими потребами беруть участь у спільному житті групи, за необхідності їм надають відповідну допомогу. Спільна діяльність зі здоровими дітьми має сприяти розвитку їхніх умінь. Як правило, це забезпечує позитивні результати як для дітей з особливими потребами, так і для здорових їхніх однолітків. Діти вчать жити в інтегрованому суспільстві, з дитинства здобуваючи соціально-комунікативний досвід, виховуючи в собі милосердя і гуманність.

Концепція дошкільного виховання у США полягає в розвитку особистості дитини через набуття нею досвіду. Значну увагу приділяють розвитку дитячої творчості та обдарованості. У процесі залучення до мистецтва в дітей розвивають здатність до спілкування.

Система дошкільного виховання вчить дитину бути вільною, незалежною особистістю. При цьому

Йдеться про рівність можливостей, а не рівність здібностей, що потребує створення в процесі навчання і виховання умов для врівноваження свободи і порядку, вимогливості й поблажливості щодо кожної дитини.

Туреччина

Певною мірою на дошкільне виховання впливають традиційні для ісламу цінності багатодітного родинного виховання та ролі жінки в сім'ї. У системі суспільної дошкільної освіти (ясла, приватні, фабричні, експериментальні дитячі садки) виховується 10% дітей від народження до 6 років. Однак її матеріальна, науково-методична база потребує суттєвого поліпшення.

Мета і зміст дошкільної освіти відповідають загальному спрямуванню національної освіти: фізичному, розумовому, емоційному розвитку дітей; формуванню соціальних навичок поведінки; розвитку мовленнєвої компетенції; підготовки до навчання у школі.

Фінляндія

Дошкільні заклади в цій країні існують з 50 років XIX століття. Певний час вони працювали за фребелівською системою. У пошуках раціональних моделей роботи дошкільних закладів апробуванню були піддані монтезорівська, американська, шведська системи.

Суспільне дошкільне виховання у Фінляндії здійснюється в тісному зв'язку із сім'єю. Кожна третя дитина до 3 років і майже всі діти дошкільного віку (за рік до школи) виховуються в закладах системи дошкільної освіти. Батьки мають широкі можливості щодо безпосередньої участі в роботі дошкільних закладів. Кількість дітей у групах має чіткі обмеження: віком до року – не більше 6 осіб, від одного року до двох – не більше 12, після трьох років – не більше 20 вихованців. Графік роботи педагогічного персоналу побудований так, щоб удень з дітьми працювали всі вихователі і няні. Заборонено продаж іграшок військової тематики. У виховній роботі значну увагу приділяють проведенню свят: Дня ООН, Дня незалежності Фінляндії, Дня тата, Дня мами, Дня друга, Різдва, Пасхи, Дня фінської мови, Дня «Калевали» (карело-фінського національного епосу).

Франція

За кількістю дітей, залучених до системи суспільного дошкільного виховання (історія сягає до 200 років), Франція посідає одне з перших місць у світі, її дошкільна педагогіка увібрала кращі теорії виховання вітчизняних (П. Кергомар, С. Френе) і зарубіжних педагогів (М. Монтезорі, Ж.-О. Декролі, Ж. Піаже).

Основними типами дошкільних закладів, у яких виховують дітей від 2 до 6 років, є материнські школи, класи для малят при початкових школах, дитячі садки.

Головною формою занять у материнській школі є гра. У 1975 році у Франції було прийнято закон про школу, який передбачав заходи щодо забезпечення наступності між дошкільним вихованням і шкільним навчанням. Діє єдина, обов'язкова для всіх навчальних закладів, державна освітня програма. Навчання дітей у материнській і початковій школах здійснює один педагог, що свідчить про тісний зв'язок між дошкільним і шкільним навчанням.

Роль вихователя полягає у спрямуванні розвитку, створенні розвиваючого середовища, вивченні поведінки та психології дітей, організації їхнього дозвілля. Виховання найменших дітей має на меті розвиток ігрової діяльності, органів чуття, моторики. У роботі із чотири-п'ятирічними дітьми сенсорне виховання ускладнюється, використовують різні види ручної праці (малювання на тканині, вітражі, виготовлення декорацій для інсценізацій тощо). У графіку занять багато часу відводиться фізкультурі, музиці. Діти шостого року життя готуються до шкільного навчання на обов'язкових для них заняттях із читання, письма, графіки, математики, однак розпорядок їх проведення визначається на основі вільного вибору дитини.

Чехія

У країні майже всі діти охоплені суспільним дошкільним вихованням. Перші дитячі садки були відкриті у 1832 році (Прага), згодом створено материнські школи – народні дитячі садки. Окрім них, функціонують ясла, дитячі садки з неповним днем, підготовчі класи при школах.

Педагогічні кадри для системи дошкільного навчання і виховання готують у вищих навчальних закладах. Часто їх керівники працюють вихователями груп дітей.

Подібна система дошкільного навчання і виховання функціонує і в Словаччині.

Швейцарія

Дошкільні заклади Швейцарії (дитячі садки або дитячі школи) призначені для виховання дітей 4-6 років. Крім державних, існує багато приватних дошкільних закладів, які протягом п'яти днів на тиждень працюють по кілька годин на день і розміщені переважно в одноповерхових котеджах з майданчиками для прогулянок і занять фізичною культурою.

Німецькомовні і романомовні дитячі садки працюють за різними програмами. Швейцарські дошкільні заклади добре обладнано, у них багато дидактичного, ігрового матеріалу для занять і самостійної діяльності дітей.

Постійно триває пошук ефективних шляхів взаємодії дошкільних закладів і початкової школи, утворюються

комплекси «дитячий садок – школа» для охоплення дітей дошкільним вихованням і підготовкою їх до школи.

Японія

Дошкільні заклади для дітей віком від народження до 6 років (ясла, дитячі садки, ясла-садки) перебувають у підпорядкуванні муніципалітетів, приватних організацій та осіб і працюють від двох-трьох до десяти-дванадцяти годин на день. Існують також однорічні заклади для повноцінної підготовки дітей 5-6 років до школи. Крім муніципальних, усі дошкільні заклади платні й за бажанням батьків забезпечують програму індивідуального розвитку кожної дитини. Виховательками працюють переважно молоді неодружені жінки, які обов'язково повинні мати університетську освіту.

Японська система виховання зорієнтована на раннє виявлення задатків і природний розвиток здібностей. Групи в дитячих садках є досить чисельними – у середньому по 40 осіб.

Вихователі тісно співпрацюють з батьками. Традиційними є відвідування батьками дітей, які знаходяться в садочку, а також спортивні дні, дні спостережень, спільні занотовування цікавих думок педагогів і батьків про розвиток дитини, батьківські збори.

Багато дошкільних закладів опираються у своїй роботі на досвід відомого японського скрипаля і педагога Синьїті Судзукі («Система виховання таланту»), який вважав талант максимальним рівнем розвитку здібностей дитини, а вік до 6 років – періодом, коли вирішується її доля. Про популярність дитячих садків Судзукі свідчить те, що заяви про прийом дітей до них батьки подають за три-чотири роки до їх народження. Сюди приймають дітей без будь-якої попередньої перевірки задатків. Вихователі працюють з різновіковими (від 3,5 до 5 років) групами дітей (до 60 осіб).

Норвегія

Утворення системи дошкільного виховання в Норвегії залежало не тільки від соціально-економічних процесів, що проходили в країні на шляху її історичного розвитку, а й від географічних особливостей, культурного розвитку та умов урбанізації країни.

Розвиток дошкільного виховання в Норвегії починається з періоду становлення норвезької державності в XIX столітті. Із 70 років XX століття відбувається активізація розвитку суспільного дошкільного виховання, це було обумовлено виходом країни на рівень постіндустріального урбанізованого, і найголовніше, демократичного суспільства. До середини 90 років була створена єдина система дошкільного виховання, що складається з розгалуженої мережі різних типів дошкільних установ.

Головною особливістю Норвегії є децентралізація системи суспільного дошкільного виховання:

- багато дошкільних установ є малокомплектними (до 27 дітей);

- управління дошкільними установами здійснюється на місцевому рівні;
- є багато приватних і відомчих установ.

Децентралізація проявляється у свободі і різноманітності методологічних підходів до організації та вдосконалення системи дошкільного виховання. «Законом про дитячі садки» передбачено лінію партнерських відносин дошкільного закладу і «батьківських рад», які виконують функції захисту прав дітей, що розширюють форми і методи співпраці.

Іспанія

Дитяча освіта в Іспанії (Educacion Infantil) – до 6 років (розділена на 2 цикли – до 3 років та з 3 до 6 років) і не є обов'язковою. Дошкільне виховання дітей здійснюється в установах, що належать державі, церковним організаціям та окремим приватним особам. Основна мета дошкільного виховання – підготовка дітей до навчання в початковій школі. Дошкільне виховання поділяється на два цикли: дитячий садок від 2 до 3 років та ігрова школа для дітей 4-5 років. Основна програма виховання включає ігри, розвиток мовної активності, почуття ритму, фізичний розвиток, уміння спостерігати природу, деякі логічні вправи, вивчення основних релігійних принципів і моральних норм.

Виховання в дошкільних закладах державного типу при деяких церковних організаціях безкоштовне; у приватних дитячих садках – платне.

Італія

Дошкільна освіта Італії є не обов'язковою і представлена державними та приватними дитячими установами. Вона належить до першого циклу освіти та складається з дитячих ясел та дитячих садків.

До дитячих ясел приймають дітей віком від 3 місяців і до 3 років. На термін до трьох років. Організацією дитячих садків займаються муніципалітети або приватні особи.

Для зарахування в муніципальні дитячі ясла необхідно подати заяву в часовий період та заклад, установлені міською владою. У запиті вказують одну або кілька дитячих установ, куди батьки бажають віддати дитину в порядку переваги, залежно від місця проживання або роботи. Запиту надається оцінка з урахуванням зайнятості батьків, наявності інших дітей на утриманні, соціальних та медичних проблем сім'ї. Дітей зараховують у ясла на основі цих оцінок. Умови зарахування є неоднаковими в різних муніципалітетах.

Дітей, яким виповнилося 2 роки, можна віддати у так звані «Sezioni Primavera». Це – ясла, що є частиною приватних дошкільних закладів для дітей віком від 24 до 36 місяців.

До дитячого садка (материнської школи), що може бути державним чи приватним, зараховують дітей, які досягли трирічного віку. Відвідування цієї навчальної установи триває три роки.

Незвичайні дитячі садки

Дитячий садок – це місце, де наші діти отримують свої перші знання, перші уявлення про соціум, про моделі поведінки в ньому, про дружбу, про любов, та й взагалі про навколишній світ. І тому цілком логічно, що місце це повинно бути максимально зручним, комфортним, продуманим і приносити радість. Таким ось ідеальним дитячим садкам і присвячений наш огляд.

Норвегія

Fagerborg Kindergarten, Осло, Норвегія

Дитячий садок Fagerborg Kindergarten у норвезькій столиці був створений для того, щоб діточок із самого раннього віку оточували найкращі природні матеріали. Будинок цей зроблено з деревини, і деревом ж оброблено всередині. А в центрі цього дерев'яного царства – у найнесподіваніших місцях трапляються веселі, яскраві, кольорові вставки.

Іспанія

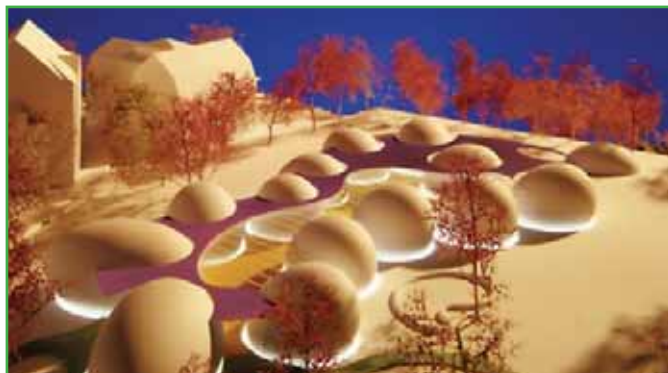
Rainbow Colored Kindergarten, Гранада

Іспанський архітектор Алехандро Муньоз Міранда (Alejandro Munoz Miranda), розділяючи думку багатьох дитячих психологів, вважає, що діти із самого раннього віку повинні бачити якомога більше різноманітних і яскравих кольорів. Цю концепцію він і реалізував у приміщенні дитячого садка, побудованого за його проектом в іспанському місті Гранада.

І цей «космічний» дитячий садочок (Velez-Rubio) знаходиться в Іспанії. Замість вікон там ілюмінатори з кольоровими скельцями, розташовані на різному рівні по всьому фасаді будівлі. Високі стелі, багато відкритого простору (ось навіть на фото групи видно, що приміщення санвузла відокремлено всього лише прозорою ширмою), яскраві, насичені тони – глибокий синій (що заспокоює), природний зелений (що гармонізує), помаранчевий (що стимулює розумову активність) – характерні риси цього незвичайного приміщення.

А студія GPAC розробила проект ясел для місцевого дитячого центру. На думку архітекторів, турбуватись про природу необхідно з дитинства. Дванадцять будівель у формі яєць виготовлено з екологічно чистих матеріалів. Центральний купол збирає сонячну енергію, біля входу розміщено великі контейнери для дощової води. Увечері будівлі мають яскраве біло-синє освітлювання.

Естонія

В естонському місті Тарту після здобуття країною незалежності залишилося нікому не потрібне військово-ве містечко, спорожніле після виведення військ. Ось в одному з покинутих колишніх військових будівель і було обладнано сучасний дитячий садок.

Lotte, Тарту

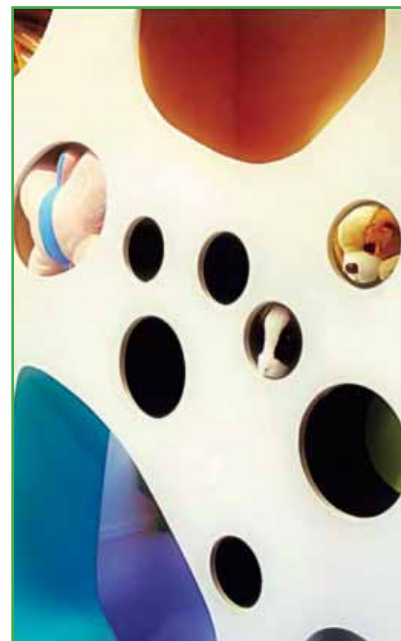
Норвегія

Деякі із читачів, напевно, вважають, що на півночі Норвегії досі можна побачити тролів, які живуть у печерах. Але це зовсім не так. Якщо хто і живе тут у печерах, то тільки маленькі дітки. До того ж не у справжніх печерах, а в стилізованому під печерний стиль дитячому садку. Крім того, що тут широко використовуються ідеї яскравого оформлення і відкритого простору, а ще це чудо архітектурної думки має нагромадження дірок у стінах і нагадує сир.

Такий собі «сирний» дитячий садок, де замість традиційних стелажів для зберігання іграшок – ті ж дірки.

Печерний дитячий садок, Тремсе

Словенія

У Словенії теж вважають, що дітей повинно оточувати якомога більше всього кольорового. А тому в дитячому садку Кекес, побудованому недавно в Люблянці, жалюзі на вікнах розфарбовано яскравими квітами. Причому, перевірити їх зможе будь-який малюк.

Ізраїль

А ось творці дитячого садка в ізраїльському місті Рамат-Ган хочуть прищепити любов дітей до природи, її ресурсів і краси. А тому вся тутешня обробка, інтер'єр та іграшки так чи інакше стосуються природних тем.

Хорватія

Архітектурна компанія Radionica Arhitekture, яка створила дитячий садок Segrt Hlapic в хорватській столиці Загребі, вирішила, що дітям зовсім не обов'язково підкорювати складності коридорної системи великих будівель. У результаті вийшов просто витягнутий дитячий садок, де кожній групі діточок доступно величезне приміщення, що об'єднує в собі спальню, ігрову та навчальний клас.

Segrt Hlapic, Загреб

Японія

У Японії існує досить забавний дитячий садок «Kiddy shonan C/X», у якому немає, у традиційному розумінні, окремих кімнат як таких. Проте є невеликі поділи, що зовні нагадують будинки (із цегли, гіпсокартону, дерева тощо), які і розділяють весь існуючий простір на функціональні зони.

Дитячий садок «Kiddy shonan C / X»

Дитячий садок Fuji у м. Тачікава (Tachikawa)

У них і знаходяться ігрові та навчальні класи, окремо – їдальня. Саме ж розташування цих будиночків-зон зроблено за принципом справжнього невеликого району, розділеного спеціальними лініями, що нагадують дороги, тротуари, переходи тощо.

Творці поставили перед собою мету – завдяки великим вікнам та проходам одночасно зробити куточок для роботи та усамітнення, але в той же час, щоб дітлахи могли бачити все, що відбувається на території будиночка.

Будиночок у будиночку – незвичайний дитячий садок.

Ось, можете помилуватися цією оригінальною ідеєю і взяти собі на замітку!

А Японська компанія Tezuka Architects розробила «спіральну» школу навколо красивого столітнього дерева (Zelkova tree), щоб діти могли підійматися і спускатися драбинкою й гратися на майданчиках під час перерв між заняттями, повідомляє inhabitat.com.

Розміщений у місті Тачікава (Tachikawa) дитячий садок Fuji наслідує японську архітектурну традицію включення природи як одного зі складових інтер'єру. У цьому випадку архітектурна компанія вела будівництво в безпосередній близькості до природи, залишивши дерево, яке стало серцевиною класної кімнати, воно росте разом з дітьми.

З незвичайних просторів у формі спіралі в приміщенні та на відкритому повітрі відкриваються прекрасні краєвиди, особливо, якщо дивитися вгору.

Дитячий садок наповнений природнім світлом, киснем і має неповторний дизайн – усе це дозволяє дітям вільно рости, а стелю їм замінює небо. Заступника директора школи пана Като надихнула форма будівлі, і він звернувся з проханням «залишити класну кімнату без меблів».

Цей проект є чудовим способом вшанувати старе дерево, що пережило страшний тайфун п'ятдесят років тому.

Німеччина

Дизайнерів з Берлінського технічного університету надихнула на створення такої незвичайної будівлі для дитячого садка чарівна для дітей країна Така-Тука з казки про Пеппі Довга Панчоха – він так і називається. Тут вирішили акцентувати увагу на тому, що діти дуже

рухливі, вони так і норовлять побігати туди-сюди на шалених швидкостях. А це може загрожувати серйозними травмами. Тому в Така-Тука-Ленд складно знайти тверді поверхні (окрім підлоги) і гострі кути.

Замість традиційних дерев'яних шафок для одягу тут є великі тканинні «кишені». Фасад і внутрішні приміщення пофарбовано в природні кольори: салатний і лимонний. Драбинки і підіуми створюють ідеальний простір для ігор. А справжня гордість Така-Тука Ленда – ось ця ігрова кімната з особливим освітленням: дрібні світильники створюють безліч «сонячних зайчиків», які весело бігають по стінах і по стелі.

«Taku-Tuku Land» Берлін

Швеція

Архітектурна студія побудувала цей незвичайний дитячий садок у Стокгольмі, Швеція.

Дитячий садок розташований між колишньою промисловою зоною і лісом, де розвивається нова міська інфраструктура. Незвичайність будівлі починається вже із входу до внутрішнього двору – місця, куди батьки приводять дітей і звідки забирають додому.

Дитячий садок у Стокгольмі

Будівля дитячого садка органічно і плавно переплітається з навколишнім простором. Вікна розташовані, на перший погляд, хаотично, по всьому периметру стін, але зроблено це було свідомо, щоб діти різного зросту мали можливість подивитися у віконце на дитячий майданчик і зелений пагорб на горизонті.

Архітектори, розробляючи цей проект, дуже щільно співпрацювали з педагогами, і створили внутрішній і зовнішній інтер'єр таким чином, щоб навіть стіни сприяли розвитку дітей. У результаті вийшов досить незвичайний план, де замість окремої кімнати для кожної групи є спільна ігрова кімната, що вміщує відразу шість груп. Велика ігрова – основний елемент простору, навколо якого додані маленькі кімнати, розраховані на невелику кількість дітей, де можна позайматися творчими справами, відпочити чи поїсти. Фасад будівлі зроблено з дерев'яних брусів, що чергуються між собою так, щоб пропускати сонячне світло у внутрішні приміщення. Дотримання температурного режиму в дитячому садку забезпечує не тільки сучасна система кондиціонування, але і своєчасне сервісне обслуговування кондиціонерів і системи вентиляції.

Колумбія

Концептуальне рішення дитячого садка в Боготі (Колумбія) – це блокова споруда, адаптованість до зовнішніх умов. Комплекс складається з ряду блоків (зовнішній круговий периметр, поворотні модулі навчальних класів для дітей та модулі загального користування для дорослих). Блоки є взаємозамінними, і їх набір у кожному кон-

Дитячий садок з кубиків у Боготі

кретному випадку залежить від функціонального призначення та об'єктивних зовнішніх умов.

Усе, що знаходиться в середині кругового периметра, є дитячою зоною і відрізняється яскравим дизайном. Ці модулі можуть трансформуватися в зовсім маленькі, камерні блоки, пристосовані під індивідуальні заняття, бути затишними для дітей. Зовнішній контур споруди формують блоки адміністративного призначення та модулі для батьків. Модулі призначені для поділу на вікові групи: ясельну, середню та старшу. Окрім того, є модуль для ігор і навчальний клас.

Внутрішній двір – ділянка в середині периметра. Він призначений для прогулянок, ігор і навчання дітей на свіжому повітрі. Поворотне розташування модулів по відношенню один до одного формує декілька двориків, кожен з яких відведено під певну вікову групу учнів. Зовнішній двір – площадка, призначена для спільних ігор дітей і батьків та зустрічей членів спільноти у вихідні дні, коли дитячий садок закритий.

Грузія

Гарі Шапідзе з міста Руставі купив списаний Як-40 і влаштував на його борту дитячий садок, – пише The Telegraph. Судно було доставлено з аеропорту Тбілісі. Вартість літака не уточнюється.

«Я довгий час думав, яким повинен бути дитячий садок, з якого дітям не хочеться втекти додому. І ось так народилася ідея створити його в літаку. Ви знаєте, у XXI столітті з'явилася багато так званих «дітей індиго», які схильні до занять з технікою. А тут на борту близько 1500 кнопок», – розповів Шапідзе.

На те, щоб обладнати борт повітряного судна для нових маленьких відвідувачів, у чоловіка пішло кілька місяців. За словами директора дитсадка, безліч ручок і перемикачів, збережених у літаку, сприятимуть розвитку дрібної моторики дітей. Шапідзе впевнений: його задум вразить не тільки малюків, а і їхніх батьків.

Ось такі незвичайні дитячі садки є у світі, на черзі – Україна.

Український парад дитсадків

Міністерством освіти і науки України у 2012 році вперше було проведено огляд-конкурс на кращий архітектурний дизайн – проект сучасного дошкільного навчального закладу.

Поліпшення архітектури дитячих садків може стати наочним наслідком підвищення якості освітнього процесу. За дослідженнями психологів, архітектурна форма дитячого навчального закладу має неабияке значення для становлення особистості. Впливають і розміри будівлі, і геометрія приміщень, і кольорові рішення її оздоблення.

Ще однією тенденцією сучасних архітектурних проектів є те, що всередині і зовні вони насичені деталями, що несуть позитивну, пізнавальну інформацію, орієнтовану на дитяче сприймання.

Пропонуємо ознайомитись з кращими роботами майбутніх архітекторів!

Проекти дитячих садків

Автори проекту ДНЗ – студенти, Харківський національний університет будівництва та архітектури, 2012 рік

*Київський національний університет будівництва і архітектури,
автор проекту ДНЗ на 120 місць – студентка **Анастасія Покровська**, 2012 рік*

*Київський національний університет будівництва і архітектури,
автор проекту ДНЗ на 240 місць – студент **Андрій Шевченко**, 2012 рік*

*Полтавський національний технічний університет ім. Юрія Кондратюка,
автори проекту ДНЗ на 240 місць – студенти **Едуард та Юлія Карасі**, 2012 рік*

*Полтавський національний технічний університет ім. Юрія Кондратюка,
автор проекту ДНЗ на 120 місць – студент **Роман Купріян**, 2012 рік*

*Придніпровська державна академія будівництва та архітектури,
автор проекту ДНЗ на 60 місць – студентка **Анна Кібкало**, 2012 рік*

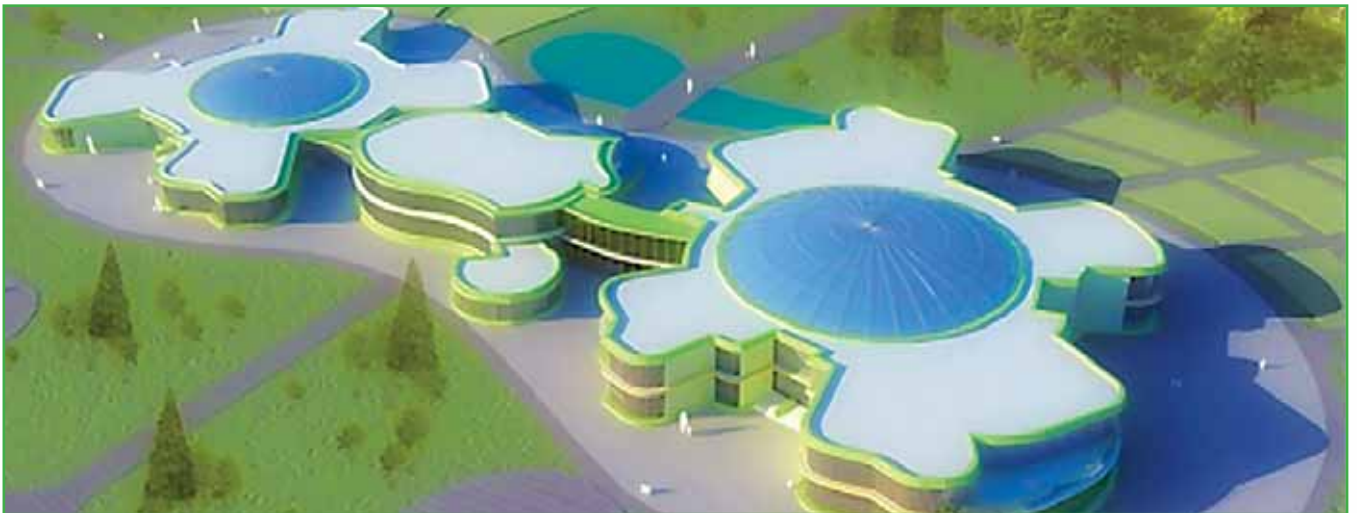
*Київський національний університет будівництва і архітектури,
автор проекту ДНЗ на 240 місць - студентка **Марія Семченко**, 2012 рік*

ДИТЯЧИЙ САДОК У СЕЛІ ЗИМНА ВОДА

Національний університет «Львівська політехніка», Інститут архітектури,
автор проекту - студентка **Анна Бартків**, 2012 рік

Придніпровська державна академія будівництва та архітектури,
автор проекту ДНЗ - студентки **Ілона Ємельянцева** і **Тетяна Садовська**, 2012 рік

*Київський національний університет будівництва і архітектури,
автор проекту ДНЗ на 120 місць - студентка **Ірина Харченко**, 2012 рік*

*Полтавський національний технічний університет ім. Юрія Кондратюка,
автор проекту ДНЗ на 240 місць – студентка **Катерина Філіпова**, 2012 рік*

*Проект ДНЗ на 120 місць у м. КРЕМЕНЧУК
Полтавський національний технічний університет ім. Юрія Кондратюка,
автор проекту ДНЗ на 120 місць - студентка **Анна Сірява**, 2012 рік*

При цьому в Україні вже відкрито дитячі садки, проекти яких суттєво відрізняються від типових, що почали будуватись ще в п'ятдесяті роки минулого століття.

Дошкільний навчальний заклад №33, м. Київ

Школа-дитячий садок «Перевесло», м. Київ

Є також індивідуальні проекти, що відрізняються від типових, наприклад, дитсадки, розташовані на території котеджних містечок.

Школа-садок «Золоче», с. Вишеньки, Київська область

Вражає своїм архітектурним дизайном і перший корпоративний дитячий садок, що відкрито для дітей працівників торговельного центру «Південний» у місті Львові.

Приватний Центр розвитку дитини (м. Львів)

Варто звернути увагу й на облаштування та дизайнерське оформлення ігрових майданчиків дитячих садків. «У садочку – як у барвистому віночку», – так можна сказати про заклади, що привертають увагу зовнішнім оформленням ігрових майданчиків.

*Сумська область, місто Конотоп
Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 4 «Сонечко»*

м. Київ, дошкільний навчальний заклад № 320

*Дніпропетровська область, м. Кривий Ріг,
дошкільний навчальний заклад № 83*

Будівництво дитячих садків в Україні, дизайнерське оформлення їх території набуває обертів: різних за проектами, як зовні, так і за внутрішнім дизайном. Та всі вони – для дітей, їх комфортного перебування в царині дошкільної освіти, яка є першим кроком до благополуччя нації.

А тепер, дуже коротко про найвідоміші у світі і в Україні так звані методики раннього розвитку дітей.

Методики раннього розвитку дітей

Тема раннього розвитку дітей сьогодні надзвичайно популярна в середовищі батьків, педагогів. Цей матеріал не має на меті переконати вас у правильності тієї чи іншої методики, а пропонує інформацію, що буде корисною при вихованні дитини.

Методика Марії Монтессорі

Педагогіка видатного італійського гуманіста Марії Монтессорі (1870-1952), як справедливо стверджують, «завоювала весь світ».

Для практичної реалізації системи Монтессорі педагогом створюється спеціальним чином облаштоване розвиваюче середовище, що відповідає не тільки зросту маленької дитини, але й задовольняє її різноманітні потреби, забезпечуючи отримання власного життєвого досвіду у відповідь на внутрішнє звертання дитини до дорослого: «Допоможи мені це зробити самій!»

Система Монтессорі готує дитину не до школи, а до реального життя. Різно-віковий колектив Монтессорі допомагає дитині опанувати найскладнішу із наук – уміння бути одночасно особистістю і частиною колективу, уміння будувати стосунки з однолітками, молодшими і старшими дітьми, з дорослими.

Система Монтессорі відноситься до систем вільного виховання, демонструє, як реально в практиці роботи з маленькими дітьми можна використовувати принцип свободи і як у відповідь в дитячому колективі виникає позитивна дисципліна. Користуючись свободою вибору, дитина розкриває власну індивідуальність; завдяки свободі повторення і свободі часу дитина формує вміння і навички. З кожним новим умінням дитина збільшує свою незалежність від дорослого і просувається до досягнення справжньої самостійності, що є однією із цілей виховання за Монтессорі.

Через цікаву і привабливу для себе діяльність, яку дитина обирає самостійно, вона постійно, навіть не усвідомлюючи цього, удосконалює себе, розвиваючись фізично, емоційно, інтелектуально. Життєдіяльність Монтессорі розвиває базу, за Монтессорі, психологічну якість дитини – здатність до концентрації уваги, що є основою всього майбутнього розвитку дитини.

Спрямувати розвиток дитини в середовищі Монтессорі допомагає програма Монтессорі, яку кожна дитина проходить індивідуально. Учитель Монтессорі, послуговуючись методом спостереження, відслідковує цей процес і планує індивідуальну стратегію розвитку кожної дитини, надаючи індивідуальні уроки-презентації з матеріалами різних розділів Монтессорі-програми.

Одним із розділів Монтесорі-програми є «Життєва практика», на матеріалах якої дитина не тільки вчиться почувати себе впевнено у повсякденному житті, але й організовувати свою діяльність. У сенсорній зоні класу розташовано матеріали, за допомогою яких дитина може вдосконалювати і потоншувати закладені природою органи відчуття. У математичній зоні на абсолютно конкретному матеріалі дитина оволодіває абстрактними математичними поняттями. Унікальна методика Монтесорі з розвитку мови дозволяє дитині оволодіти всіма її видами: усним мовленням, письмом, читанням. За відкриттям М. Монтесорі, у більшості дітей письмо, як моторний акт, випереджає читання, як більш інтелектуальний процес. Розділ «Космічне виховання» формує в дитині так звану «всесвітню свідомість». Доступною дитині мовою при ознайомленні з навколишнім світом доноситься думка про взаємозв'язок і взаємозалежність усього існуючого, бо порушення балансу в чомусь обов'язково викличе наслідки в іншому. У природі немає нічого зайвого і випадкового, кожний об'єкт і кожна істота мають своє космічне завдання, космічним

завданням людини є збереження життя на нашій планеті. Актуальним космічне виховання стає в початковій школі.

Сенсорний матеріал Монтесорі, так званий «золотий матеріал» – це різної шершавості букви, дзвінки, коробки, башти, циліндри тощо. Найбільшою популярністю сьогодні користуються рамки-вкладки, завдяки ним засвоєння предметів оточуючого світу відбувається не тільки засобом зорового сприйняття (показ картинки) та слухового сприйняття (називання того, що намальовано), але й за допомогою дотику.

Педагогічні технології М. Зайцева

Гра – посібник «Кубики Зайцева» містить 52 картонки, які можна легко скласти в кубики, три таблиці, а також методичні коментарі. Кубики поділяються за різними критеріями:

- за об'ємом: кубики поділяються на великі і маленькі, великі подвійні (склеєні один з одним);
- за кольоровими ознаками: кубики розпізнають, послуговуючись такою схемою: «золотий» – жовтий, «залізний» – сірий, «дерев'яно – золотий», «залізо – дерев'яний»;
- за звучанням наповнювача: (кубики Зайцева, що звучать), відсутність звуку;
- за вібрацією наповнювача, що сприймається пальцями руки, яка тримає кубик;
- за вагою;
- за поєднаннями ознак.

Навчання читання за кубиками М. Зайцева відбувається в три етапи:

1. Ознайомлення з кубиками і таблицями, вивчення складів.
2. Читання одного слова.
3. Читання тексту, ігри-тексти з кубиками.

Такий самий підхід, як для навчання читання, реалізується і при формуванні в дітей елементарних математичних уявлень.

Наприклад, число 47: дитина сприймає його (як і будь-які інші числа) у сукупності ознак: сорок сім – чує звуки; бачить, скільки предметів представлено (кружалець, квадратиків); як вони скомпоновані: чотири десятки, сім одиниць (сім складається із чотирьох і трьох у кружальцях або з п'яти і двох у квадратиках), до десяти не вистачає трьох; бачить, як це число виражається цифрами.

Для ознайомлення дітей із числовою стрічкою М. Зайцев пропонує комплекс вправ:

1. Порахуй, переводячи указку з клітинки в клітинку і голосно називаючи числа, від початку до кінця стрічки.
2. Порахуй за порядком: 0, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90 і 100, якщо розташувати картку з написаними на ній цифрами під зображенням нуля. Через деякий час діти можуть рахувати й у зворотному порядку: 100, 90, 80, 70 ... 10, 0, а пізніше – від ста до нуля: 100, 99, 98, 97... 3, 2, 1, 0. Дітям подобається здійснювати «запуск ракети» зі зворотним відліком, щоб, замість «нуль», вигукнути: «Пуск!»

3. Покажи, скільки тобі років. Дитина на числовій стрічці показує (як правило, з ентузіазмом), скільки їй років. Аналогічні дії діти виконують, відповідаючи на запитання про вік братика, сестрички, тата, мами, родичів, номер свого будинку, квартири, телефону тощо. Назву вулиці вони показують по складовій таблиці.

За допомогою карток і числових стрічок діти вчаться рахувати двійками, трійками, четвірками тощо (17, 34, 51, 68, 85), додавати, віднімати, розв'язувати задачі, освоювати десяткові дробі тощо.

Технології раннього навчання Глена Домана

За переконанням Г. Домана, «основи інтелекту, освіченості людини, життєві перспективи загалом закладаються в перші роки життя дитини. Цей період є вирішальним для подальшого життя дитини, і вона вже ніколи не зможе перевершити потенціал, закладений до 5 років».

На думку Г. Домана, ранній розвиток дитини охоплює два аспекти:

- 1) загальний розвиток;
- 2) навчання читання, математики, основ природничих наук, літератури, мистецтва.

За переконаннями автора, у житті дитини найважливішими є два періоди: від народження до 1 року та від 1 до 5 років.

У перший період дорослі виявляють щодо дитини надмірну опіку, намагаючись утримувати її в теплі, стежачи, щоб вона була чистою і нагородованою, обмежуючи при цьому можливості формування її нервової системи. Натомість дитині необхідно надати майже необмежені можливості для руху і безпосереднього дослідження об'єктів.

У другий період формується інтелект людини. Тому дорослі повинні намагатися якомога повніше задовольняти потребу дитини у все новому матеріалі для вивчення, «який вона прагне засвоїти у всіх доступних їй формах і особливо у мовній – усній або письмовій. Якщо в цей час дитина навчиться читати, то, на думку Г. Домана, «перед нею розкриваються двері у скарбницю історії, людської писемності, де зберігаються накопичені віками знання».

Отже, ранній розвиток має дати дитині таку освіту, яка забезпечить їй глибокий розум і здорове тіло, зробить її кмітливою і доброю. Серед різних галузей знань Г. Доман віддає перевагу читанню та математиці, не забуваючи також про фізичну і рухову активність дитини.

Називаючи дитину «лінгвістичним генієм», Г. Доман переконаний, що їй потрібно вчити читати не за буквами і складами, а відразу словами, оскільки це значно простіше і доступніше для дітей будь-якого віку, починаючи із 6-8 місяців. Це означає, що дитина може навчитися читати (про себе) раніше, ніж говорити.

Як свідчать дослідження Г. Домана, дитина запам'ятовує певне слово, побачивши і почувши його 12-15 разів. Для цього рекомендується писати слова на смужках щільного паперу розміром 10-15 см червоними прописними буквами заввишки 7,5 см, оскільки великі букви максимально прості для зору, а червоний колір здатний привернути увагу дитини. Поступово можна переходити на чорні букви меншого розміру.

Протягом 5-6 днів дитині показують набори слів (по п'ять у кожному), починаючи з одного набору і поступово збільшуючи їх кількість до п'яти. Кожен з них показують дитині тричі на день протягом 5 днів, кожне слово – до 1 секунди. За день проводять 15 занять тривалістю 5-7 секунд, з інтервалом не менше

півгодини. Далі у кожному наборі щодня замінюють одне слово на нове.

Дитина будь-якого віку, навчаючись читати, долає 5 етапів, на яких об'єктами її уваги є окремі слова, словосполучення, прості речення, поширені речення, книги.

На кожному новому етапі поступово зменшують висоту букв, дотримуючись правила, що забороняє одночасно зменшувати розмір шрифту і збільшувати кількість слів.

Технологію навчання дітей математики за Г. Доманом рекомендують застосовувати в ранньому віці (2,5-3 роки), оскільки вона дає змогу навчити мозок дитини розрізняти кількість і, як наслідок, усі обчислення здійснювати як операції з множинами, за рахунок чого і досягається їх швидкість. Навчання дітей математики згідно із цією технологією передбачає 5 етапів: упізнання кількості, упізнання рівності, розв'язання прикладів, упізнання цифр, упізнання рівності із цифрами.

Суть технології Г. Домана найчіткіше окреслює перший етап. Для впізнання кількості виготовляють комплект карток із червоними кружальцями, від 1 до 100. Навчання починають з карток, на яких нанесені кружальця від 1 до 5. Дитині тричі на день послідовно показують картки з кількістю кружалець від 1 до 5 і називають відповідне число. Наступного дня проводять три заняття з першим комплектом, додаючи ще один комплект – з картками від 6 до 10. Його також показують тричі на день. Перед кожним наступним показом картки обов'язково перетасовують, щоб їх послідовність була непередбачуваною.

Після ознайомлення із числами та їх записом у мозку дитини виникає бачення відповідної кількості кружалець, тобто вона здатна «бачити» відповідну множину, що дає змогу швидко здійснювати будь-які математичні обчислення. Ця здатність є основою особливих математичних здібностей.

Після подолання п'яти етапів навчання математики розпочинається глибоке вивчення математики за підручниками з математики, алгебри, геометрії, тригонометрії, вищої математики самостійно або за допомогою старших.

Фізичний розвиток за Г. Доманом становить цілу систему вправ і рухливих ігор з перших днів життя малюка. Рекомендується використовувати комплекс рухів, що зачіпає активну участь усіх м'язів крихти (динамічна гімнастика). Таким чином, наголос на фізичну активність і координацію рухів дитини стимулює розумовий розвиток і є гарним початком активної пізнавальної діяльності малюка.

Методика Масару Ібука

Масару Ібука, відомий не тільки як творець прогресивних концепцій з раннього розвитку дітей, але і як один із засновників всесвітньо відомої транснаціональної корпорації Sony. Книга «Після трьох уже пізно», автором якої він є, стала книгою багатьох прихильників раннього розвитку дітей. У чому полягає концепція Масару Ібуки? Чому після трьох – уже пізно?

Масару Ібука стверджував, що розвиток клітин головного мозку до трьох років завершено на 70-80%, тому потрібно «кувати залізо, поки гаряче» і займатися розвитком дитини, поки його мозок ще тільки формується. Саме тому максимальні зусилля із формування дитини потрібно прикладати, поки йому ще не виповнилося три роки. Через цю теорію його книга в російському перекладі і отримала назву «Після трьох уже пізно» (в оригіналі та англійському перекладі вона називається «У дитячому саду занадто пізно»).

Масару Ібука вважає, що всі люди народжуються приблизно однаковими (якщо вони тільки не мають фізичних вад), а все інше залежить виключно від виховання. Маленька дитина – це *tabula rasa*, чистий лист, на якому можна намалювати все, що завгодно. Для дитини ще не існує понять «погано» і «добре», вона бачить навколишній світ таким, який він насправді є, без штучного поділу на чорне і біле. Це відкриває перед батьками величезні можливості, але водночас накладає на них величезну відповідальність: унікальну здатність дитини бачити навколишній світ дуже легко зламати.

Масару Ібука також упевнений, що маленька дитина володіє невичерпними здібностями до переробки інформації – діти здатні вивчити, граючись, навіть те, що дорослі часто освоюють з великими труднощами. Та при цьому він аж ніяк не вважає, що мета раннього розвитку дитини – зробити з неї генія (а саме так сприймають ранній розвиток багато батьків). Головна мета раннього розвитку – не напхати дитину знаннями, а розкрити її потенціал, зробити її розумною, доброю, здоровою та щасливою.

На думку Масару Ібука, величезне значення для раннього розвитку дитини має навколишнє середовище. Головне в процесі розвитку дитини – «зловити момент» для отримання нею нового досвіду. А хто зможе зробити це краще, ніж батьки, які знаходяться поруч із дитиною з дня на день? Тому книга «Після трьох уже пізно» призначена не для вчителів і вихователів, а саме для батьків.

Масару Ібука ставить перед батьками завдання дати дитині освіту, розвивати розум, робити її кмітливою, доброю, розвинути у неї можливості, дані їй природою, для того, щоб зробити її щасливою. Виявити ж здібності дитини може тільки найближча людина, що завжди знаходиться поруч – мати.

Ранній розвиток дитини можна стимулювати різними способами. Єдиного рецепту немає, є тільки рекомендації загального характеру, оскільки кожна дитина розвивається індивідуально.

Методика Нікітіних

Метод Нікітіних розроблено Борисом та Оленою Нікітініми і випробуваний на власних дітях. Це, навіть не зовсім метод, а скоріше система, що органічно поєднує в собі естетичний та інтелектуальний розвиток з трудовим вихованням і фізкультурою. Значною частиною цієї системи є розвиваючі ігри, які сприяють розвитку логіки, математичної та просторової уяви, конструкторських та інших здібностей.

Разом із фізичним та інтелектуальним розвитком нерозривно йде естетичне виховання, що включає в себе пробудження інтересу до музики, літератури та живопису. На думку Нікітіних, головну роль у розвитку почуття прекрасного відіграє ставлення батьків до літератури, музики чи живопису, тому вони по-

винні стежити за реакцією свого малюка на емоційне забарвлення музичних або інших творів мистецтва.

Суть розвиваючих ігор методики Нікітіних зводиться до такого.

1. У дитини немає певної програми навчання. Граючись, вона сама вибирає сферу своєї діяльності.

2. Правила нової гри дитина пізнає за допомогою казки, наслідуючи старших у колективних іграх. Надалі, якщо ця гра її зацікавила, вона починає грати в неї самостійно.

3. Перед дитиною потрібно ставити певні завдання, що змусять її подумати, причому вона повинна думати самостійно, підказувати не можна. Із часом завдання ускладнюються.

4. Якщо дитина не може впоратися зі складним завданням, необхідно повернутися до більш простих, які у неї виходять. В іншому випадку, слід тимчасово залишити цю гру.

Головним у методиці є те, що дитина повинна самостійно шукати вирішення складних завдань, а може, навіть створювати нові, інакше кажучи, розвивати свої можливості.

Завдання шикуються за принципом «від простого до складного». Починаються з кубиків, квадратиків, великих деталей конструктора, поступово переходять до моделей, малюнків в ізометрії, креслення, письмових або усних інструкцій тощо.

Нікітіни радять, перш ніж знайомити свого малюка з розвиваючою грою, слід самому в неї трохи пограти. Це дасть додаткову інформацію про гру, про те, з якої гри краще почати і коли вводити інші. Добре, якщо батьки грають з дітьми разом. Єдина умова: не випереджати малюка, а йти за ним, ніби повторюючи його дії. Це дасть можливість не тільки «відчувати» свого малюка, але і зрозуміти, коли краще закінчити одну гру і перейти до іншої, можливо більш складної.

В інтелектуальних іграх Нікітіних об'єднується один з основних принципів навчання – від простого до складного – з дуже важливим принципом творчої діяльності – самостійно і за здібностями.

Це дозволяє вирішити в грі відразу кілька проблем, пов'язаних з розвитком творчих здібностей:

- 1) ігри дають поштовх для розвитку творчих здібностей із самого раннього віку;
- 2) їх завдання – сходинки завжди створюють умови, що випереджають розвиток здібностей;
- 3) піднімаючись щоразу самостійно до своєї «стелі», дитина розвивається найбільш успішно;
- 4) ігри різноманітні за своїм змістом і не терплять примусу;
- 5) граючи в ці ігри з дітьми, батьки непомітно для себе набувають дуже важливе вміння – тримати себе в руках, не заважати дитині самій приймати рішення.

Методика Сесіль Лупан

Сесіль Лупан – автор книги «Повір у своє дитя». Основна ідея, яку пропонує автор, полягає в тому, що

діти потребують не уваги – опіки, а уваги – інтересу, який їм можуть дати тільки батьки. Модель виховання дитини, запропонована Сесіль Лупан, містить у собі певну життєву філософію.

Ця модель виховання адресована тим, хто вважає, що багатство людської особи повинно виражатися не просто в підтримці постійного і одноманітного комфорту, а в тому, щоб перевершити самих себе. Сесіль Лупан говорить, що акт творення лежить в основі світобудови, а відкрити світ своїй дитині – найзахоплююча перспектива для матері, адже маленьке дитя – це зосередження допитливості та спраги знань.

Сесіль Лупан спостерігала за своїми двома доньками і дуже тонко відчула їх. Вона ділилася знаннями з дітьми в потрібний момент.

Суть її методу полягає в порівнянні. Наприклад, дитина потягнулася до пухнастого килиму, необхідно дати їй шовкову тканину, шкіру або інший матеріал. Малюк зацікавився звуками, значить, пограємо на всіх інструментах, погримаємо каструлями. У даному випадку потрібно показати різницю між конкретними предметами.

Сесіль Лупан склала цілі програми з історії, історії мистецтв, географії, малювання, музики. Отримані результати вона описала у своїй книзі «Повір у своє дитя». Методи навчання підібрані нею дуже тонко, майже індивідуально. Велика увага приділяється навчання плавання новонароджених. Автор пропонує свої методи виховання, що розкривають весь потенціал дитини і формують його особистість. Мета її книги – дати пораду батькам, які хочуть пізнати світ дитини.

Методика Олени Данилової

Наша сучасниця, мама чотирьох дітей, захопилася ідеями раннього розвитку з народженням старшого сина, разом з яким робила свої перші батьківські відкриття, створювала авторські іграшки, вигадувала навчальні ігри. «Усе, про що я пишу, засноване на батьківському досвіді. Усе, що я вмю, навчили мене мої діти», – заявляє Олена.

Основний принцип методики: «Дайте дитині вільно рухатися». Не дозволяти згасати тим рефлексам малюка, з якими він з'являється на світ. Заохочувати рефлексорне повзання, ходьбу, спроби все схопити, торкнутися й утримати в крихітних ручках.

Методику можна використовувати в домашніх умовах із самого народження. Поєднання необхідності та своєчасності покладено в основу, тобто необхідно навчати дитину того, до чого вона вже готова, поступово ускладнюючи заняття, а не форсувати її розвиток.

Вальдорфська система була створена Рудольфом Штайнером у Німеччині на початку ХХ століття і з тих пір набула широкого поширення по всьому світу. В основі вальдорфської педагогіки лежить антропософське вчення про індивідуальність людини, основні компоненти якої – тіло, душа і дух. Рудольф Штайнер писав про чотири могутніх галузі цивілізації – пізнання, мистецтво, релігію і моральність, які можуть гармонійно поєднуватися в одному корені – людському «Я». Це «Я» виступає у трьох головних функціях людської душі – волі, почуттях та мисленні, що перебувають у стані безпер-

ервного руху.

Основним принципом вальдорфської педагогіки є ствердження, що дитинство – це унікальний період життя людини, а не просто підготовчий етап до «дорослого життя». Тому не можна прискорювати дорослішання дитини і вимагати від неї формальних знань – необхідно дати їй можливість сповна насолодитися дитинством, максимально розвинути свої природні здібності і в результаті стати вільною гармонійною особистістю. Для цього у вальдорфському садку створюється атмосфера, сприятлива для розвитку. В оформленні приміщення використовуються тільки натуральні матеріали і приємні, теплі кольори.

Тут немає ніякого примусу, а до дітей застосовується індивідуальний підхід. Життя різновікової групи нагадує життя великої дружної родини зі своїм особливим ритмом, а виховання відбувається природним чином, через наслідування і приклад. Вихователька виконує роль мами: вона знаходить час і для повсякденних справ (готує, прибирає, шие), і для занять зі своїми підопічними – грає з ними, співає пісні, розповідає казки, часто супроводжує це ляльковими виставами.

Діти тут дуже багато грають, причому не за якимось заданим сценарієм – перевага віддається «вільній грі». Особлива роль при цьому відводиться вальдорфським іграшкам – тут немає традиційних кубиків і пластмасових іграшок: саморобні дерев'яні або ганчіркові ляльки, поліна, спилені гілки і стовбурів, камінчики, шишки, жолуді, каштани, шматочки кори – усе це покликано розвивати фантазію і творчий потенціал дитини. У вальдорфському дитячому садку величезну увагу приділяють ручній праці: і хлопці, і дівчатка вчаться готувати їжу (у тому числі молоти борошно і випікати хліб), вишивати, різати по дереву, працювати на гончарному крузі і навіть ткацькому верстаті.

Займаються діти і різними видами мистецтва (живопис, музика, ліплення), але і тут є свої особливості: замість пластиліну застосовується теплий віск, для малювання використовуються тільки три фарби: червона, жовта і синя, і діти повинні самостійно складати з них додаткові кольори.

Вальдорфські садки відрізняються і своїми святами. Окрім Великодня, Різдва, тут відзначають і свої, унікальні свята. Наприклад, ранньою осінню це – Свято врожаю, а в листопаді – відоме Свято Ліхтариків, під час якого діти тримають у руках саморобні ліхтарики із запаленими свічками і зі співами відправляються шукати скарби гномів.

У центрі всієї вальдорфської педагогічної системи – дитина, її внутрішній, динамічний, різноманітний світ. За Рудольфом Штейнером, організація життя дитини повинна бути максимально зорієнтована на психофізичні та біологічні ритми живої душі – ритм дихання, сну і денної діяльності, голоду і ситості, ритм тижня, пори року.

Методика музичного виховання дітей Карла Орфа

У світовій педагогічній практиці існують декілька відомих концепцій музичного виховання дітей, що стали основою для розробки різних програм і методик. Серед методик музичного розвитку дітей раннього віку система німецького композитора Карла Орфа (концепція «Шульверк. Музика для дітей») (1895-1982) займає важливе місце і вже є поширена в понад 40 країнах світу.

Слово «Schulwerk» зрозуміле без перекладу педагогам усього світу, було створено самим Орфом і означає «навчання в дії». Головний принцип цієї педагогіки – «вчимось, роблячи і творячи» – дозволяє дітям, виконуючи і створюючи музику разом, пізнати її в реальному, живому процесі музикування.

Орф як композитор, запропонував практичну модель музикування з дітьми. Уся «теорія» його концепції зафіксована в нотах – невеликих і повних чарівності партитурах для співу, гри і танцю з акомпанементом орфовських інструментів. Кожна невелика п'єса з Шульверка доступна у виконанні навіть маленьким дітям.

Сучасне розуміння проблеми музичного навчання дітей припускає залучення їх до процесу спілкування з музикою на основі принципу діяльності та творчої гри.

Залучення до музики найбільш природньо відбувається в активних формах спільного музикування (гра на музичних інструментах, спів, рух), що становить фундамент для музичного виховання дітей дошкільного, молодшого та середнього шкільного віку. Подібний підхід набув

поширення у всьому світі.

Орфовська педагогіка являє собою особливий тип музичної педагогіки. Основу концепції Орфа становить імпровізоване музикування. Навчання через творчість сприяє прояву універсальної креативності, яка є в кожній дитині і розвиток якої стає все більш очевидним завданням освіти. Навчання через творчість – загальна освітня необхідність. Мета музичного виховання природньо сполучається з головною метою освіти, допомагає людині повною мірою реалізувати свої можливості і стати самим собою.

Суть методики «Музика для дітей» полягає в розкритті музичних талантів у дітей через імпровізацію в музиці і русі.

Основна ідея Карла Орфа – самостійний пошук дітьми музикантів у середині себе через навчання гри на простих музичних інструментах,

таких, як цимбали, маракаси, дзвіночки, трикутники, ксилофон, металофон тощо.

Композитор увів термін «елементарне музикування», тобто процес, що складається з кількох елементів: співу, імпровізації, рухів та гри на інструментах.

Карл Орф створив дитячі пісеньки, п'єси і вправи, які легко можна змінювати і придумувати нові разом з дітьми.

Піддатливий матеріал для занять спонукає дітей фантазувати, вигадувати й імпровізувати. Таким чином, на музичних заняттях досягається мета розвитку творчого початку дитини.

Методика «Музика для дітей» Карла Орфа не передбачає наявності спеціальної музичної освіти педагога для організації музичних занять.

На музичних заняттях за методикою Карла Орфа створюється атмосфера ігрового спілкування, де кожна дитина нарівні з дорослим може проявити свою індивідуальність.

Методика Шинічі Сузукі

Шинічі Сузукі був засновником новаторського руху у світі музичної освіти, відомого як Сузукі метод (Suzuki Method). Народився Сузукі в місті Нагойя (Японія), у 1898 році, і був сином найбільшого виробника скрипок у Японії. Як не дивно, у своєму дитинстві він не отримав справжньої класичної музичної освіти й не вчився музиці, як багато дітей, у музичній школі.

У 22 роки він відправився до Берліну вчитися музиці у відомого скрипаля Карла Клінгера. Саме в цей період майбутній педагог звертає увагу на особливості малюків легко і швидко сприймати рідну мову. Так само, як німецькі діти легко вивчають рідну мову і починають говорити по-німецьки, так і японські діти легко починають говорити по-японськи.

На основі своїх спостережень Шинічі Сузукі робить висновок, що всі діти вивчають свою рідну мову шляхом слухання, наслідування і повторення і саме за цим принципом діти також могли б навчатися музиці. І так само, як дитину вчать читанню та письму тільки після того, як малюк почав добре говорити, так і до нотної грамоти слід приступати тільки після того, як дитина, наслідуючи почуту гру сама, навчиться виконувати музичні твори.

У своєму методі Сузукі ставить на перше місце особистість дитини, а таланти і здібності – на друге. Він підкреслює, що, виховуючи любов до музики, ми розвиваємо в першу чергу особистість дитини, а не її музичні здібності.

«Викладання музики – це не головна моя мета. Я хочу, щоб дитина, яка чує чудову музику з народження, навчилася слухати саму себе, розвиваючи чутливість до прекрасного, витривалість і посидючість, а так само розвивала своє серце», – пише автор.

Шинічі Сузукі рекомендує всім батькам зробити музику складовою частиною навколишнього середо-

вища дитини з моменту народження (або навіть раніше), оскільки воно включає в себе гарну музику і звуки рідної мови. Дитина паралельно розвиватиме в собі здатності говорити рідною мовою і грати на музичному інструменті.

Методика Джекі Сілберг

Джекі Сілберг – американський спеціаліст, відома своєю методикою раннього розвитку дитини, автор восьми бестселлерів, присвячених процесу гри з малюками. Ігри Джекі Сілберг дають простір для фантазії батьків, підходять і немовлятам, і дворічним діточкам.

Ось деякі принципи гри з малюком за Сілберг:

- давайте дитині ту іграшку, яка цікавить її більш за все;
- не існує ігор суто дівочих чи хлопчикових;
- навчайте дитину фантазувати під час гри з іграшками;
- грайте із задоволенням в іграшки з дитиною.

У методиці Сілберг зібрана величезна кількість ігор на різний вік: ігри для емоційного розвитку, ігри-досліди, ігри для навчання і розвитку дитини. Наприклад, для дітей після року це такі ігри:

«Картонні слова» (робимо картки з різними сюжетами: намалюйте чи виріжте картинки з журналів тощо). Дитина обирає одну картку (наприклад, з білочкою). Нехай дитина покаже цю тваринку: що вона робить. Ця гра сприяє розвитку фантазії, мови, рухів та спілкуванню.

«Ведемо бесіду» (вигадуємо ігрову ситуацію, що може цікавити малюка, задаємо запитання для початку діалога, наприклад: «Що лялька надягне сьогодні?», «На вулиці дощ?», «Може, взути гумові чоботи?», «Може, взяти парасольку?»). Реагуйте на відповіді дитини, підтримуйте діалог – це розвиває мову малюка.

Також в одно-дворічному віці обов'язково, за методикою Сілберг, прослуховування класичної музики (світлі, гармонійні мелодії: Чайковський, Дебюсі, Шопен, Штраус, Моцарт, Кальман), ігри з переодягненням, розповіді казок, розглядання камінців та інші ігри.

Методика Леоніда Береславського

В основі методики Леоніда Яковича Береславського (відомого фізика, професора, знавця нейропсихології) покладена можливість розвитку в дитини унікальних знань, здібностей. Методика Береславського популярна в Росії, США, Європі. Л. Береславський відкрив авторську школу раннього розвитку, де заняття проводять досвідчені фахівці 2-3 рази на тиждень. Кожні 2-3 тижні в центрі змінюють ігрові матеріали. Існує понад 5 тисяч вправ, що входять до 40 тем, які повинні пройти малюки на заняттях. Кількість дітей у групах мінімальна, не більше 4-5 осіб. Л. Береславський на базі глибоких знань нейропсихології виявляє здібності розвитку дитини, на що слід акцентувати особливу увагу. Для кожного періоду розвитку дитини підібрано авторські завдання, логічні операції. За методикою Береславського, наприклад, у 3 роки важ-

ліві завдання на розвиток уваги, у 3,5 – завдання на класифікацію, а в 4 роки – на упорядкування дій. У дитини постійно йде тренінг психічних функцій, розвиваються творчі вміння, пам'ять, увага, логіка, а допомагають у цьому завдання із символами, лабіринти, завдання із шахів, унікальний електронний інтелектуальний тренажер, на якому малюки можуть виконувати понад 100 різноманітних вправ. За методикою Береславського, важливим аспектом навчання є добрі емоції. Неврози та стреси можуть назавжди відбити всілякий інтерес до навчання. Тому змалечку треба постійно створювати дитині під час навчання хороший настрій, формувати відчуття успіху, бажання вчитися новому. На кожному занятті за методикою Береславського малюк «нагороджують» наліпками з «п'ятірками». Л. Береславський видав серію чудових книжок «Моя академія». За індивідуальною програмою педагоги працюють і з дітками, які мають діагноз «аутизм». Такі дітки із задоволенням займаються за методикою Береславського і демонструють хороші результати.

Методика Золтана Д'єнша

Золтан Д'єнш – відомий угорський педагог, теоретик та практик «нової математики». Для математичних навичок та розвитку логічного мислення дитини З. Д'єнш запропонував 6 стадій вивчення математики. Для маленьких діток були сконструйовані так звані блоки Д'єнша (конструктор + гра для розвитку математичних здібностей дитини). Є прості варіанти блоків-ігор: «Ланцюжки», «Доміно», «Другий ряд» і більш складні інтелектуальні ігри. З допомогою блоків-ігор у дитини розвиваються логічне мислення, основи комбінаторики, аналітичні здібності, формуються навички для рішення логічних завдань, перші уявлення малюка про складні поняття алгоритмів та інформатики, логічних операцій та кодів.

Гра з блоками Д'єнша допоможе дитині в розвитку мови. Блоки-ігри підійдуть для вирішення логічно-математичних завдань дітям від 2-3 років і старшим дошкільнятам.

Список використаних Інтернет - джерел

www.energy-fresh.ru

www.orff.ru

www.arttobuild.ru/index.php?option=com_content&task=view&id=3433&Itemid=1

www.olakor.blogspot.com/2013/01/blog-post.html

www.gazeta.ru/lifestyle/style/2013/04/a_5251117.shtml

www.segodnya.ua/world/detckie-cadiki-mira-ot-csha-do-ehipta.html

